

Thuis in het Verpleeghuis

Waardigheid en trots op elke locatie

Ouder worden 2040

Met de groei van het aantal ouderen neemt tegelijkertijd het aantal ouderen met zorgvragen de komende decennia behoorlijk toe. Dit stelt ons als samenleving voor de vraag hoe we de kwaliteit, de toegankelijkheid en de betaalbaarheid van de ouderenzorg ook voor komende generaties kunnen borgen. Het ministerie van VWS en verschillende veldpartijen hebben vanuit het programma 'Ouder Worden 2040' een brede maatschappelijke dialoog gevoerd om knelpunten en oplossingsrichtingen te verkennen. Op 21 april werd de transformatieagenda 'Ouder worden 2040' gepresenteerd met daarin 20 concrete doelstellingen om de ouderenzorg in Nederland te transformeren.

Transformatieagenda

Centraal in de transformatie-agenda staat de volgende visie op de samenleving:

‘Een samenleving waarin iedereen, ook mensen in de derde en vierde levensfase, meedoet en ertoe doet. In deze samenleving worden we versterkt in en aangesproken op ons talent en zijn we ieder op onze eigen manier van betekenis. We wonen veilig, duurzaam en betaalbaar in een leefomgeving die we gezamenlijk vormgeven, leeftijdsvriendelijk is en bijdraagt aan onze vitaliteit en gezondheid. Vitaliteit waarin we ook zelf veel investeren, met als resultante dat als we zorg en ondersteuning nodig hebben, die ook geboden kan worden, informeel en formeel. Technologie en digitalisering ondersteunt daarbij op een inclusieve, veilige en betrouwbare manier.’

Deze visie is uitgewerkt in vijf agendathema's:

- Van oud zijn naar goed ouder worden
- Van betrokken werk naar waardevolle bijdrage
- Van eigen huis naar samen-wonen
- Van liever niet ziek naar meer vitale jaren
- Van individueel innoveren naar digitaal verbonden

20 concrete doelen

De 5 bovenstaande thema's zijn vervolgens uitgewerkt in totaal 20 onderwerpen die samen de maatschappelijke opgave formuleren tot 2040.

1. Stimuleren van het gebruiken van 'ervaren kracht'.
2. Voorbereiden op de volgende levensfase.
3. Aandacht voor 'de laatste 1.000 dagen' en de betekenis van sterven voor mensen en hun naasten.
4. Ruimte voor (burger)initiatieven die bijdragen aan zelf en samen prettig ouder worden.
5. Aantrekkelijker en effectiever werken in zorg en welzijn
6. Ontwikkelen sociaal en publiek-privaat ondernemerschap
7. Integreren van economische en maatschappelijke bijdrage, in het bijzonder voor de mantelzorger
8. Arbeidsmarkt laten aansluiten bij de levensloop
9. Organiseren burgerparticipatie op lokaal, regionaal en nationaal niveau
10. Versterken van vitale wijkinfrastructuur, mobiliteit en voorzieningen
11. Realiseren diversiteit aan extra woningen
12. Aanpassen wet- en regelgeving voor divers woningaanbod en -gebruik
13. Ontwikkelen duurzaam verpleeg(t)huis van de toekomst
14. Levenslang en levensbreed investeren in vitaliteit
15. Regionale vitaliteit ontwikkelen vanuit de praktijk
16. Ondersteunen van ouderen in de eigen woonomgeving
17. Realiseren van passende en digitale zorg vanuit patiëntperspectie
18. Stimuleren van digitale inclusie
19. Investeren in een duurzaam digitaal landschap
20. Versterken van opschalings- en doorzettingsmacht

Regionale Doe-coalities

Regionaal wordt er op veel plekken al gewerkt aan oplossingen. In de transformatieagenda zijn deze regionale samenwerkingsverbanden geïnterpreteerd en tot doe-coalities benoemd. Doe-coalities zijn regionale of lokale samenwerkingsverbanden van mensen en organisaties die domeinoverstijgend bezig zijn met het transformeren van zorg en ondersteuning naar een vitale gemeenschap. De transformatieagenda is een actieagenda die onder andere met deze doe-coalities de komende jaren steeds meer invulling moet krijgen. Met het ondersteunen en waar mogelijk opschalen van de doe-coalities wordt een start gemaakt met de uitvoering van de transformatieagenda.

Download

- Download de [Transformatieagenda Ouder worden 2040 \(pdf\)](#)
- Lees meer over het [programma Ouder worden 2040](#) en de totstandkoming van de transformatieagenda.

Maatschappelijke dialoog ouder worden 2020 – 2040

Voorafgaand aan de transformatieagenda werd begin 2021 de Dialoognota Ouder worden 2020-2040 gepubliceerd. Het vormde de input voor een brede veldraadpleging. De dialoognota bevatte beleidsopties rondom drie kernvragen:

- *Wat kan ik zelf doen* om mij voor te bereiden op het ouder worden?
- *Wie zorgt er voor mij* en hoe als ik hulp, ondersteuning of zorg nodig heb?
- *Waar woon en leef ik* en passen wonen en zorg bij elkaar?

De dialoog over deze nota heeft op 3 manieren plaatsgevonden:

- In de week van de dialoog is met ruim 120 deelnemers van 67 verschillende organisaties via videovergaderen gesproken op zowel bestuurlijk als beleidsniveau.
- 96 partijen hebben deelgenomen aan de digitale raadpleging via een online vragenlijst over de dialoognota.
- 26 partijen hebben een notitie toegezonden.

Uit deze brede dialoog kwam een aanpassing van de Dialoognota Ouder worden 2020-2040.

Download

- Download de aangepaste [Dialoognota Ouder worden 2020-2040 \(pdf\)](#)

Ontschotting en gezamenlijke kracht benutten

Uit de veldraadpleging kwam naar voren dat samenwerking en solidariteit als belangrijk worden ervaren om de ouderenzorg goed, toegankelijk en betaalbaar te houden. Er is veel betrokkenheid en een gedeeld gevoel van urgentie over dit vraagstuk, welke nodig zijn. Door samenwerking en dialoog kunnen de verschillende perspectieven op beleid aan bod blijven komen en in samenhang gezien worden.

Om echt stappen te kunnen maken is veel behoefte aan ontschotting van de verschillende perspectieven in

stelsel, wet- en regelgeving. Het ontbreken van een gedeelde visie op de maatschappij en de ontwikkelingen daarin in de komende jaren, is een belemmering die mensen vaak noemen. Een vereenvoudigd en ontschot stelsel biedt informele en formele zorgverleners de ruimte om vanuit kennis en expertise ondersteuning te bieden, die aansluit bij de wens en het vermogen van ouderen om van betekenis te zijn voor hun omgeving.

Tenslotte ervaren betrokkenen de bemensbaarheid van zorg als een grote en steeds terugkerende blokkade die een bedreiging vormt voor continuïteit in kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van zorg.

- Lees het [volledige verslag van de veldraadpleging \(doc\)](#)

28 portretten van ouderen

Hoe breng je in kaart wie de ouderen zijn om wie het gaat? Daarvoor zijn 28 portretten opgesteld met 6 profielen als uitgangspunt. De portretten geven inzicht in:

- Wie zijn deze mensen?
- Wat is hun ondersteuningsbehoefte?
- Welke vormen van zorg en ondersteuning gebruiken zij?
- Hoe worden deze gefinancierd?

Daarbij lees je ook de succes-, faal- en risicofactoren in de verschillende situaties.

Download

- Bekijk het [overzicht met de 28 portretten van ouderen \(pdf\)](#)

Meer weten

Toekomst Verpleeghuiszorg

De toekomst van de verpleeghuiszorg stond ook centraal tijdens het vierde W&T congres in december 2021. Daar sprak Bianca Buurman, bestuursvoorzitter van V&VN: 'Ik denk dat we het principe moeten hanteren: "thuis, tenzij". Want het is veel beter als ouderen zorg in de thuissituatie krijgen.' In het tafelgesprek kwamen vanuit verschillende perspectieven, waaronder dat van de ouderen zelf, de voorwaarden voor vitaal ouder worden aan bod. Tot slot gaf Henk Nies, directeur bij kenniscentrum Vilans, in een gesproken column zijn visie op de toekomst van de verpleeghuiszorg en op zijn eigen toekomst. 'Ik hoef niet allemaal vreemde mensen over de vloer voor ditjes en datjes. Met goede technologie en een "dier"-bare vriend kan ik ook mezelf zijn.'

- Lees het verslag en kijk de video's terug van dit [congres met als thema de Toekomst van de verpleeghuiszorg](#).
- Lees meer over het [thema Toekomst verpleeghuiszorg](#)

Ouder Worden 2040 – Serie interviews over ouder worden

Simon Broersma, hoofdredacteur van Skipr en Zorgvisie, heeft een tiental betrokkenen geïnterviewd over thema's rondom ouder worden. 'Wij hebben de kans om het anders te doen; kijk naar de Blue Zones', zegt Machteld Huber in de eerste video. Kijk naar de [interviewserie Ouder worden 2040](#) op YouTube.

---

thema:

[Toekomst verpleeghuiszorg](#) (56)